

Sermons in Stones #2 vraag 1
Jij bent de wereld.
6 november 1986 PM.

Vraag 1

Geliefde Osho,

“Jij bent de wereld.” Dit is een van de verwarrende uitspraken van Krishnamurti.

We denken niet dat er iemand anders op de wereld aanwezig is die ons kan helpen dit te verstaan, dus we verzoeken u er iets over te zeggen.

Gisteren was er een vraag overgebleven voor morgen: maar net nu realiseer ik dat morgen nooit komt. Tenzij morgen een keer komt, zal die vraag moeten wachten.

J. Krishnamurti's uitspraak dat “Jij bent de wereld” is helemaal niet verwarrend. Ze is erg eenvoudig; gewoon een beetje intelligentie is nodig om haar te begrijpen.

We kunnen de uitspraak van een paar verschillende kanten benaderen.

De wereld is enkel een naam; het individu is een werkelijkheid. Je kunt doorgaan te proberen de wereld over de hele wereld te zoeken, en je zult haar niet vinden; je zult altijd het individu vinden. Woorden zoals ‘de wereld’, ‘de maatschappij’, de ‘religie’, de ‘natie’, zijn enkel woorden zonder inhoud – lege containers.

Behalve jij, is er geen wereld.

Dit is een manier om de uitspraak te begrijpen: Dat het individu de enige werkelijkheid is. En de wereld is niets dan de collectiviteit van individuen, dus wat ze ook is, ze is een bijdrage door individuen. Als ze lelijk is, heb jij bijgedragen aan haar lelijkheid. Als ze vol haat, jaloezie, boosheid, hebzucht, ambitie is, heb jij bijgedragen aan deze hele hel waarin we leven. Je kunt niet de verantwoordelijkheid op iemand anders gooien; jij moet de verantwoordelijkheid op je eigen schouders nemen.

Dat is een andere manier om de uitspraak “Jij bent de wereld” te verstaan.

Wij schuiven voortduren de verantwoordelijkheid van ons af. Als er oorlog is, als er een Adolf Hitler is, een Ronald Reagan, wordt het erg makkelijk voor ons om deze mensen aan te wijzen en te zeggen dat zij verantwoordelijk zijn. Maar wie creëerde hen?

Adolf Hitler is onze bijdrage. Zonder ons, is hij niemand.

Ronald Reagan is niets anders dan onze mening. Het is onze stem, het is onze support.

Dus op het ogenblik dat je iemand veroordeelt, onthoudt: je veroordeelt jezelf. Hoe indirect jouw bijdrage ook mag zijn, jouw bijdrage is er. Het is mogelijk te leven als een Jaina monnik of een Tibetaanse monnik of een Katholieke monnik in een klooster, compleet afgesloten zo ver het de wereld betreft.

Er zijn kloosters in Tibet... er waren er velen in China voor de communistische revolutie. Er zijn een paar in Europa met een vreemde en lange geschiedenis.

Het klooster in Athos In Europa is duizend jaar oud. In duizend jaar wie ook het klooster inging is er niet levend uitgekomen. Je kunt er slechts binnengaan: eenmaal een monnik, voor altijd een monnik. En het klooster staat zijn inwoners niet toe terug in de wereld te gaan; ze worden enkel naar buiten gebracht als ze dood zijn.

Denk je dat zij niet verantwoordelijk zijn voor Adolf Hitler? Dat zij niet verantwoordelijk zijn voor wereld oorlogen?

Schijnbaar lijkt het zo... Hoe kun je deze mensen verantwoordelijk maken? – die de wereld verlaten hebben, die nooit achterom keken, die zichzelf hebben afgesloten van de wereld.

Maar toch zeg ik dat ze verantwoordelijk zijn. Ze zijn verantwoordelijk door het ontvluchten – ze liepen weg voor hun verantwoordelijkheid. Het maakt geen enkel verschil.

De Boeddhistische monniken, de Jaina Monniken, De Hindoe monniken nemen niet deel aan wereldlijke activiteiten. Maar je kunt bijdragen op een positieve manier of bijdragen op een negatieve manier.

Je kunt dit huis in brand steken – dat is de positieve manier, de actieve manier. Je kunt aan de kant van de weg staan en niets doen om het vuur te blussen – dat is de negatieve manier. Maar beiden zijn verantwoordelijk.

De negatieve persoon lijkt niet zo verantwoordelijk, maar zijn verantwoordelijkheid is absoluut gelijk – omdat er in leven een balans is.

Je kunt tegen oorlog zijn, je kunt een pacifist zijn, je kunt misschien gedurig protesteren – altijd met een vlag tegen oorlog manifesteren, tegen geweld. Natuurlijk kun je zeggen, “Hoe kan ik verantwoordelijk worden gehouden?” maar leven is een complex verschijnsel.

Jouw protesten, jouw pacifisme, jouw gevecht tegen oorlog(aan)stokers is toch deel van oorlog; je bent geen mens van vrede. En je kunt het zien als deze mensen protesteren – hun boosheid, hun geweld is zo duidelijk dat men zich afvraagt waarom deze mensen tegen oorlog demonstreren.

Ze zouden zich bij een kampement in de oorlog moeten voegen – ze zijn vol boosheid, woede. Ze hebben enkel gekozen voor een derde kamp achter een mooie naam – “vrede”. Een goed masker, maar van binnen is dezelfde boosheid, dezelfde woede, dezelfde gewelddadigheid, dezelfde vernietigingsdrang tegen iedereen, die het niet met hen eens is.

Ze dragen net zo veel geweld bij aan de atmosfeer als iedere ander. Ze kunnen misschien over liefde spreken, maar ze zeggen ook dat je voor liefde moet vechten.

Hazrat Mohammed had op zijn zwaard de woorden staan “vrede is mijn boodschap.” Hij kon alleen een zwaard vinden om op te schrijven “vrede is mijn boodschap”! En hij bracht een religie voort die hij Islam noemde. Islam betekent vrede, en Islam heeft meer gewelddadigs gedaan dan enig andere religie heeft gedaan. In naam van vrede, met de punt van het zwaard heeft Islam miljoenen mensen gedood, bekeerd.

Je kunt mooie woorden kiezen, maar je kunt de werkelijkheid niet verbergen.

J. Krishnamurti's uitspraak dat “Jij bent de wereld” benadrukt eenvoudig het feit dat ieder individu waar hij ook is, wat hij ook is, de verantwoordelijkheid moet accepteren van het creëren van deze wereld die rondom ons bestaat.

Als ze krankzinnig is, heb jij op je eigen wijze bijgedragen aan die krankzinnigheid. Als ze ziek is, ben jij ook een deelgenoot aan het ziek maken.

En de nadruk is belangrijk – want tenzij je begrijpt dat “Ik ben ook verantwoordelijk voor deze ellendige en krankzinnige wereld,” is er geen mogelijkheid voor verandering. Wie gaat het veranderen? Iedereen denkt dat iemand anders er verantwoordelijk voor is.

Een van India's grootste keizers was Akbar. Er is een gebeurtenis opgeschreven uit zijn leven in Akbar's mamaz – “de biografie van Akbar.”

Op een dag was hij gewoon wat aan het praten met zijn vrienden.... En hij had rondom zich de allerbeste, wijste, meest creatieve mensen gekozen uit alle delen van het land.

Zijn hofnar stond vlak naast hem.

Je moet trouwens begrijpen: in alle hoven van alle grote keizers was er gewoonlijk een nar, wiens hele functie was om het hof niet te serieus te laten worden, om het hof licht te houden, speels – met een enkele keer, een explosie van lachen.

Het was een groot inzicht om een hofnar te hebben, en hij was gewoonlijk een van de wijste mensen van die dagen – want het was geen makkelijk verschijnsel.

Birbal was Akbar's hofnar. En toen ze aan het discussiëren waren, sloeg Akbar Birbal – zo maar zonder enige reden.

Nou kun je een keizer niet terugslaan, maar de klap moet ergens naar toe gaan – dus sloeg hij de persoon die naast hem stond.

Iedereen dacht, “Dit is vreemd!” Er was helemaal geen reden voor. Plotseling alsof een gekte Akbar overviel sloeg hij de arme Birbal. En die man is ook vreemd. In plaats van te vragen, “Waarom heb je me geslagen?” sloeg hij eenvoudig de man die naast hem stond!

En die man, denkend dat dit misschien de regel van het hof was, sloeg de volgende persoon. Als een ketting ging het door het hele hof.

En je zult verbaasd zijn: die nacht sloeg Akbar's vrouw hem! En hij zei, “Waarom sla je me?” Ze zei, “Dat moet je niet vragen; een spel is een spel.”

Hij zei, "Wie vertelde je dat het een spel is?"

Ze zei, "We hebben de hele dag gehoord dat er een groot spel begonnen is in het hof. De enige regel is dat je de persoon niet terug kunt slaan, je moet iemand anders vinden om te slaan. En iemand sloeg mij – dus jouw klap is bij je terug gekomen, het spel is compleet!"

In deze grote wereld zijn duizenden krankzinnige spellen aan de gang, en jullie allen zijn deelgenoten – natuurlijk in erg kleine mate, volgens je eigen capaciteit. Maar onthoudt, de klap komt vroeg of laat bij jou terug. Waar moet hij anders naar toe?

Wat jou ook overkomt, onthoudt, het is jouw maaksel.

Misschien ben je vergeten wanneer je het begonnen bent. De wereld is groot, het vraagt tijd. Maar alles komt terug bij zijn bron – dat is een van de fundamentele regels van het leven, niet een regel van een spel.

Dus als je lijdt, als je ellendig bent, als je gespannen bent, vol vrees, gekweld, troost jezelf dan niet dat deze hele wereld lelijk is, dat iedereen slecht is, dat jij een slachtoffer bent.

J. Krishnamurti zegt dat je geen slachtoffer bent, jij bent een schepper van deze krankzinnige wereld; en natuurlijk zul je betrokken zijn in de uitkomst van wat je bijgedragen hebt. Jij bent betrokken bij het zaaien van de zaden, jij zult ook deelgenoot zijn in het oogsten; je kunt niet ontsnappen.

Het individu bewust maken zodat hij stopt met de verantwoordelijkheid op anderen te schuiven – maar integendeel begint naar binnen te kijken om te zien op welke manier hij bijdraagt aan deze hele gekte – er is een mogelijkheid dat hij dan stopt met het bijdragen er aan. Want hij moet ook lijden.

Als hij gaat beseffen dat de hele wereld niets is dan zijn projectie op een grotere schaal...

Omdat miljoenen individuen bijgedragen hebben aan dezelfde boosheid, dezelfde haat, dezelfde concurrentiestrijd, dezelfde gewelddadigheid, is ze gigantisch geworden. Je kunt je niet voorstellen dat jij er verantwoordelijk voor bent: "Ik kan misschien enkel een klein stukje bijgedragen hebben..."

Maar een zee is niets dan miljoenen en miljoenen dauwdruppels. Een dauwdruppel kan niet denken dat het verantwoordelijk is voor de zee – maar de dauwdruppel is verantwoordelijk. Zonder de dauwdruppel zal er helemaal geen zee zijn. De zee is slechts een naam; de realiteit is de dauwdruppel.

Je verantwoordelijkheid accepteren zal je veranderen, en jouw verandering is het begin van het veranderen van de wereld – want jij bent de wereld. Hoe klein ook, een miniatuur wereld, maar je draagt al de zaden.

Als revolutie in jou plaats vindt, luidt het de revolutie in voor de hele wereld.

En als J. Krishnamurti zegt: "Jij bent de wereld" zegt hij dit niet alleen tot jou: hij zegt tot iedereen: Jij bent de wereld.

Als je de wereld wilt veranderen, begin dan niet de wereld te veranderen – dat is de verkeerde manier die de mensheid tot nu toe heeft gevolgd: Verander de maatschappij, verander de economische structuur. Verander dit, verander dat. Maar verander het individu niet. Daarom hebben alle revoluties gefaald. Slechts een revolutie kan slagen, die tot nu toe niet geprobeerd is – en dat is de revolutie van het individu.

Je kunt jezelf veranderen.

Wees alert niets bij te dragen aan wat de wereld tot een hel maakt. En onthoudt iets aan de wereld bij te dragen dat haar een paradijs maakt. Dit is het hele geheim van een religieus mens.

En als ieder individu hiermee begint, zal er een revolutie zijn zonder bloedvergieten.

In Akbar's leven is nog een ander voorval.

Hij had een erg mooie vijver gebouwd. Hij liet zwanen brengen van Mansarovar, in de Himalaya. En hij besloot dat in de vijver geen water zou zijn. Dit is de vijver van de keizer – in de plaats van water zou er melk in zijn. Iedereen in de hoofdstad werd meegedeeld dat er gewoon een emmer melk, niet veel dus, vanuit elk huis het paleis voor zonsopgang moest bereiken.

Birbal zei Akbar, "U begrijpt de menselijke mind helemaal niet. Je vijver zal vol water zijn."

Hij zei, "Wat nonsens...? Het is mijn bevel!"

Birbal zei, "Uw bevel, of wiens bevel ook – ik begrijp de menselijke mind."

Akbar zei, "Laten we afwachten; morgen ochtend zal beslissen wie er gelijk heeft."

En de volgend ochtend gingen beiden naar de tuin, en de vijver was vol water.

Akbar zei, "Dit is vreemd. Hoe kon dit gebeuren? Neem een paar mensen van de straat, wie er ook zijn, en vraag hoe het gebeurde." En de mensen werden bedreigd: als ze zouden liegen, stond hun leven op het spel; als ze de waarheid spraken, zouden ze vrijuit gaan.

Ze zeiden, "De waarheid is dat we dachten dat de hele stad emmers melk zou brengen. Een emmer water zou niet opvallen, niemand zou het ooit weten. Maar nu zie ik dat de hele vijver vol water is; het schijnt dat iedereen dezelfde gedachte had – de hele stad! Geen enkel mens was anders."

De menselijke mind functioneert precies hetzelfde.

Dus als de wereld zo'n tragedie is, is het onze menselijke mind die haar creëert; we zijn onze emmers vol ellende aan het bijdragen.

Geen revolutie kan succesvol zijn tenzij de menselijke mind door de menselijke wezens wordt begrepen en ze in zich op een andere manier beginnen te gedragen – niet hopen dat "Mijn emmer water zal helemaal niet opvallen." Als iedereen begrijpt dat dit idee bij elke menselijke mind zal opkomen en besluit, "Laat ik tenminste een emmer met melk brengen. Ik zou me niet op zo'n onbewuste manier moeten gedragen als alle menselijke wezens doen..."

Het is mogelijk om de vijver vol melk te hebben.

"Jij bent de wereld" betekent eenvoudig: wat het ook is, we kunnen onszelf niet aan verantwoordelijkheid onttrekken.

Onze monniken, onze heiligen hebben slechts dit geprobeerd. Wat zij trachtten te doen, als je diep in hun psychologie kijkt, was zeggen dat, "Wij zijn niet langer verantwoordelijk voor al deze nonsens die zich in de wereld afspeelt." Maar ze waren afhankelijk van dezelfde wereld. Voor hun voedsel waren ze afhankelijk van dezelfde mensen; voor hun kleding waren ze afhankelijk van dezelfde mensen. Ze waren op geen enkele manier gescheiden van de wereld; ze waren alleen gestopt actief te zijn in de wereld. Ze waren stille partners in de hele gekte die aan de gang was.

En ze zouden harder veroordeeld moeten worden, want ze waren intelligentere mensen, wijzere mensen. Toch konden ze niet zien dat gewoon opzij te gaan staan niet genoeg is; je moet iets doen tegen de normale menselijke mind.

Ontsnappen naar de Himalaya gaat niet helpen, want zelfs in de Himalaya zal je mind dezelfde blijven, je zult enkel niet de gelegenheid hebben het te weten. En het is beter de vijand te kennen dan niet te kennen, want door het weten is er mogelijkheid om te veranderen.

Het niet weten is erg gevaarlijk.

Als bij een ziekte de diagnose is vastgesteld, is ze voor de helft genezen. Als er geen diagnose is vastgesteld, dan is er een echt probleem. Het medicijn is niet het probleem; de diagnose is het probleem.

Een man woonde dertig jaar in de Himalaya. Zijn probleem was boosheid, en hij wilde er van afkomen. In de Himalaya was hij dertig jaar lang geen enkel moment boos – er was geen reden. De vrouw was er niet, er waren geen kinderen, de ouders waren er niet, de maatschappij was er niet – er was geen provocatie.

Zijn naam werd langzaam bekend, en mensen begonnen te komen en hem te vereren. Nu was het zelfs nog moeilijker om bewust te zijn dat de boosheid er nog steeds was. Als mensen je vereren, is er geen sprake van boosheid.

Toen kwam de Kumbha Mela in Allahabad. Mensen zeiden, "Jij bent zo'n grote heilige. Zonder jou zal, de Kumbha Mela, de grootste bijeenkomst van mensen op aarde in één plaats, iets missen. Je moet gaan."

En nu was hij echt overtuigd geraakt dat hij een grote heilige geworden was. Mensen kwamen van ver weg, moeilijke, zware reizen makend door de bergen, enkel om hem eer te betuigen.

Hij ging naar Kumbha Mela, maar er waren miljoenen mensen – niemand kende hem. Iemand stapte op zijn voet, en hij sloeg de man onmiddellijk, greep hem bij zijn nek en zei, "Wat denk jij wel wat je doet?"

Plotseling herinnerde hij zich dat hij een heilige was. Hij zei, "Mijn God, wat ben ik aan het doen? Waar zijn die dertig jaar? De boosheid kwam in zo'n vlaag, zo ogenblikkelijk, zelfs geen enkel moment van denken." Hij zou de man gaan doden.

Dat was de reden waarom hij naar de Himalaya was gegaan – want hij was bang dat hij iemand zou vermoorden en gekruisigd zou worden of zijn leven lang in de gevangenis zou moeten leven. Zelfs zijn familie had gezegd, “Het zal goed voor je zijn als je naar de Himalaya gaat want je zult iemand doden, en dat betekent dat je jezelf ook gedood hebt. Op deze manier worden twee levens gespaard. Jij gaat.”

Maar dertig jaar... Wat gebeurde er?

Het is een eenvoudig feit: de mensen die de wereld ontvlucht zijn moeten niet denken dat ze niet verantwoordelijk zijn voor deze wereld. Door te ontsnappen hebben ze de wereld niet veranderd. Door weg te gaan hebben ze niets bijgedragen om haar mooier te maken, menselijker, intelligenter meditatiever. Noch hebben ze de wereld veranderd, noch zijn zij zelf door enige innerlijke verandering gegaan.

Vandaar dat ik tegen het afstand doen van de wereld ben.

Wees in de wereld, hoe moeilijk het ook is – want het is enkel in de wereld dat je bij elke stap herinnerd zult worden wat voor soort mind je in je draagt. En die mind wordt geprojecteerd naar de buitenwereld, en ze wordt enorm want zoveel minds projecteren zich op dezelfde manier.

“Jij bent de wereld” is geen wiskundige verklaring.

“Jij bent de wereld” is een psychologisch inzicht.

En het kan precies de sleutel worden voor de enige revolutie die kan slagen.